

ZILE DE FLORAR

Cimpia cea mare a colectivei ne dezvăluie din nou tabloul cunoscut cu nuanțe de pastel, al unei primăveri tîrzii de astă dată. Oamenii veghează aplecați, parcă ascultînd, creșterea plantelor. Mai e însă ceva care nu se înfățișează ochiului la prima vedere. Este sentimentul care-i stăpînește pe toți, de la colectivistul din cîmp pînă la președinte, al răspunderii depline pentru soarta recoltei. Și am aminti de exemplul unor colectiviști bănațeni (cei din Bacova) care, anunțați de căderea iminentă a brumei, au făcut focuri în livezi, la grădina de legume și în vie, zădărnici cu ajutorul fumului efectele unei surprize atît de nedorite. Ei au vegheat toată noaptea pe zeci de hectare, alimentînd sursele de fum și salvînd astfel o producție de multe sute de mii de lei.

Chirilă Dănilă, vrednicul președinte al gospodăriei colective din Mirăslău-Aiud, ne mărturisea că cel mai frumos moment, mai bogat în bucurii, din cursul unui an, i se pare a fi cel cînd se cîntărește recolta. Dar tot așa de adevărat este că momentul acesta este pregătit din clipa cînd se pune bobul în brazdă. Iarna trecută, săracă în precipitații, le-a dat plugarilor de aci o grijă în plus: să păstreze în sol ultima picătură de apă. Circulă în primăvara aceasta pe ogoare vorba: „Un strop de apă, un bob în plus“. Și ea sugerează curioasa metamorfozare a apei în grăunțe. Tot printr-o metaforă uzitată în agricultură, fiecare prașilă este echivalată cu o ploaie. O prașilă în plus dată anul trecut la gospodăria colectivă din Stamura Romînă — raionul Timișoara — a însemnat un spor de 150 kg porumb la hectar, 100 kg floarea-soarelui și 1 500 kg sfeclă de zahăr. Diferența e socotită în comparație cu gospodăria din Sacoșu care a dat la aceleași culturi o prașilă mai puțin. Compararea acestor cazuri și a altora, pusă în valoare în timpul iernii de căminul cultural, a dus acolo că în raionul Timișoara prașila întii e acum terminată la sfecla de zahăr și pe sfîrșite la celelalte culturi.

Însămînțatul porumbului în raionul Negru Vodă — regiunea Dobrogea — a fost terminat anul acesta la data la care anul trecut abia începea. Pe întreaga suprafață s-au folosit hibrizi dubli din generația întii. Imediat după însămînțarea porumbului nu s-a mai așteptat, ca anul trecut, răsărirea lui și s-a început însămînțarea culturilor intercalate, fasole și dovleci. Momentele de mai sus, consemnate toate într-un comunicat de campanie lapidar, sînt de acum depășite, dar efectele lor se văd. Plantele au răsărit voinice. În întregul raion se desfășoară intens, cu mijloace mecanice și cu brațele, întreținerea culturilor. Avem de-a face cu niște agricultori evoluți, înzestrați cu cunoștințe științifice și cu simțul prevederii. Acesta constituie avansul lor asupra primăverii capricioase din acest an.

Aproape un milion dintre ei au învățat în timpul iernii agrotehnica. Acum asistăm cu bucurie la cea mai amplă confruntare cu practica.

Învățătorul Ion Radu, director al căminului cultural din Ciorăști, raionul Rm. Sărat, spune că brigada de agitație a început să facă ieșiri fulger pe cîmp. De ce fulger? Cîmpul Ciorăștilor are 3 000 de hectare. Acolo se află acum aproape toată suflarea. Acolo se petrec în fiecare ceas faptele care alcătuiesc istoria unei zile de campanie. Pe o tarla, colectivității au descoperit, în urma controlului zilnic, un atac în fașă al zavrusului. S-au adus pe loc substanțe chimice și atacul a fost înăbușit. În aceeași zi numele colectivităților din brigada a IV-a de cîmp, care au depistat la timp dăunătorii, a făcut circuitul gospodăriei.

În sectorul altei brigăzi s-a ivit o buruiană care seamănă leit cu sfecla. Numai rădăcina e roșie. Cîtă grijă cere smulgerea ei. Cei care au fost la cîmp spun că plivitul s-a făcut fără nici o greșeală. Textierii brigăzii consemnează faptele, după care, grăbiți, aleargă să surprindă alte momente. Ritmul cîmpului este acum și cel al căminului cultural, este ritmul fiecărui compartiment de viață din sat.

Aceasta cere concentrarea, într-o perioadă scurtă, a tuturor mijloacelor, a minții și energiei tuturor colectivităților.

Să ne grăbim s-o facem. Cu bogăția ogoarelor vom cinsti în acest an marea aniversare a Eliberării Patriei.

Flori de măr — fotografie de T. IOANEȘ

Dragoș VICOL

PASTEL

S-au rupt în stol, din zare, hulubii nopții, suri,
și s-au oprit prin pomii albi, înzăuați de floare,
prin pomii de pe dealuri, înmirezmați, prin care
va poposi și luna venind de prin păduri.

Și-n ramuri neclintite, hulubii nopții tac
amirosind a cînturi, a iarbă de colnic.

Iar pomii, cînd deasupra dau stelele în spic,
din flori și raze, fructul în taină și-l desfac.

Insemnări
de la o fază
regionalăCÎNTEC
ȘI JOC

Mergînd pe cursul apei Hîrtiba-
ciului printre minunate dea-
luri și așezări, însoțit de tren-
ul „pitic” ce face legătura
între Sighișoara și Urgăr în
îndreptăm spre Agnita pentru a asista
la întrecerea artiștilor amatori din ra-
ioanele Agnita și Făgăraș.

În cele două zile cît au durat între-
cerile din cadrul fazei regionale a celui
de al VII-lea Concurs al artiștilor ama-
tori, s-au perindat pe scenă, ca la o
adevărată paradă a dansului, cîntecu-
lui și portului românesc, cei mai iscusiți
dansatori, cîntăreți și instrumentiști
din regiunea Brașov, regiune cu care
natura a fost darnică dîndu-i, în afară
de frumusețea peisajului, și frumusețea
neasemuită a cîntecelor și jocurilor.

Plini de elan, vigoare și bucurie, ar-
tiștii amatori au prezentat crîmpeie din
viața înfloritoare a satului de azi.

Frumoasele dansuri din Făgăraș au
fost strălucit reprezentate pe scena

concursului de dansatorii „mici și
mari” (patru generații) din comuna
Drăguș. Impresionantă este îmbrăcămi-
tea lor, în special portul cu „vălitori”
al femeilor, care reamînteste portul
străbunilor daci. Ne-a încîntat și nes-
pusa frumusețe a cîntecului din Drăguș,
atît de apreciat și cercetat, în trecut, de
cătrearele folclorist român Constantin Brăiloiu.

Cu multă măiestrie joacă celebra
Feciorescă în ponturi dansatorii echi-
pei căminului cultural din comuna Viș-
tea. Din același tezaur al dansului fă-
gărașan, însă frumos stilizat și organi-
zat coregrafic, ne-a prezentat și Casa
de cultură din Făgăraș.

Merită să evidențiem în rîndurile de
față și dansurile pline de vervă și pros-
pețime din comuna Ilmbav.

Formațiile corale și-au spus și ele
cuvîntul prilejuindu-ne frumoase mo-
mente de audiență.

Arta coriștilor de la Casa de cultură

din Agnita și a celor de la Fabrica de
pielărie își trage seva din pămîntul
darnic al folclorului nostru muzical și
este susținută de o bogată și veche
tradiție corală specifică meleagurilor
brașovene.

Astăzi, în anii puterii populare, prin
sprijinul acordat, aceste formații, ca și
multe altele, au luat un mare avînt
atingînd un înalt nivel de interpretare.
Un asemenea nivel am remarcat mai
ales în execuția însufletită a lucrării:
Sirba bătută a cunoscutului compozitor
sibian Gh. Șoima. Pentru viitor este
bine ca Ilie Terbea, dirijor al ambelor
echipe, să caute un repertoriu adecvat
marilor posibilități artistice ale forma-
țiilor.

O frumoasă impresie ne-a făcut
corul căminului cultural din comuna
Cîrța cu un plăcut și îngrijit mod de
interpretare.

Muzica ușoară a fost prezentă prin
formația de estradă a Combinatului
chimic din Făgăraș care ne-a oferit
cele mai frumoase melodii ale compo-
zitorilor romîni precum și o reușită
creație locală: Făgăraș, măi Făgăraș,
aparținînd dirijorului formației, Ion
Enescu.

O „notă” deosebită pentru trio-ul
vocal bărbătesc din orașul Făgăraș.

Brigăzile de agitație nu s-au lăsat
mai prejos prezentînd reușite programe
în care s-au străduit să înfățișeze rea-
lizări din viața nouă a satelor și să sa-
tirizeze unele metehne din comportarea
celor rămași în urmă. (Brigada cămi-
nului cultural din comuna Veneția; bri-
gada Combinatului chimic din Făgăraș;
brigada Casei de cultură Agnita etc.).

Numeroșii soliști vocali și instrumen-
tiști ne-au adus la ureche cîntecele
străbune și cele nou create în condiții-
le vieții satelor noastre colectivizate.
Melodiosă este cîntarea Aureliei
Sandu I-auzi măiculiță, maică și Bădiță
din colectiv. Trebuie să arătăm că Au-
relia Sandu din comuna Drăguș, este, în
același timp, o harnică colectivistă și
o bună creatoare și culegătoare de
folclor.

O impresie deosebită a lăsat asupra
spectatorilor apariția soliștilor dansa-
tori — frați gemeni — Nicolae Roman
și Aurel Roman din Agnita. De aseme-
nea, au încîntat dinamismul și forța ti-
nerească a dansului executat de Ioan
Silea de la Combinatul chimic Victoria.

Am putut vedea pe scena Casei raio-
nale de cultură din Agnita, în cele
două zile ale concursului, cu cîtă dra-
goste, talent și dăruire se pregătesc ar-
tiștii amatori din regiunea Brașov pen-
tru această întrecere festivă, desfășu-
rată în cinstea mării aniversări a eli-
berării patriei noastre.

Noi, creatorii, care sîntem mereu ală-
turi de ei, le dorim succes deplin.

GEORGE DERIȚEANU
compozitor

Formația corală a căminului cultural din Dăbuleni, regiunea Oltenia

ACȚIUNI CULTURALE ÎN ÎNTÎMPINAREA MĂRII ANIVERSĂRI

Alături de oamenii muncii din fabrici și uzine,
de pe șantiere și ogoare și activiștii culturali
din regiunea Oltenia se pregătesc să împli-
nească cea de-a XX-a aniversare a eliberării
patriei de sub jugul fascist prin organizarea
unor acțiuni culturale demne de mărețul eveniment.
Această preocupare a existat încă de la începutul
anului, cînd sub îndrumarea Comitetului regional de
partid și a Comitetului executiv al sfatului popular
regional, Comitetul pentru cultură și artă și-a întoc-
mit un plan cu acțiunile și manifestările culturale ce
vor fi prezentate în perioada pînă la 23 August. Pla-
nului a fost elaborat în urma consultărilor cu lucrătorii
din domeniul cultural-artistice, cu cadrele de conduce-
re, după care l-am dezbătut într-o plenară largită a
comitetului.

În prezent, activitatea culturală din regiune se des-
fășoară conform prevederilor planului. Astfel, pentru
popularizarea realizărilor oamenilor muncii din țara
noastră și din regiunea Oltenia se pregătește un ciclu
de conferințe ce vor fi expuse la căminele culturale,
la casele de cultură, în școli, G.A.S.-uri, S.M.T.-uri
etc., avînd ca teme: 23 August — cea mai mare sărb-
ătoare a poporului român, Insurecția armată de la
23 August 1944, Noua tinerețe a orașelor și satelor
noastre, România pe glob ieri și azi, Regiunea Olte-
nia în cei 20 de ani de la Eliberare, Industria și agri-
cultura regiunii Oltenia în plin avînt, Frumusețea și
bogățiile regiunii Oltenia și altele.

Pentru cunoașterea de către tineret a trecutului
istoric al poporului nostru în mai toate comunele și
satele regiunii vor avea loc, în această perioadă, in-

tiniri cu luptătorii ilegaliști, cu vîrstnicii care vor
vorbi despre viața grea a oamenilor muncii în timpul
regimului burghezo-moșieresc și despre lupta clasei
muncitoare, sub conducerea partidului, pentru o viață
nouă și fericită. În același scop se lucrează la întoc-
mirea unor monografii și a cărților de aur care vor
cuprinde cele mai semnificative aspecte și realizări

Anechetă noastră

din viața comunelor. De asemenea, se vor organiza
excursii pentru vizitarea unor monumente istorice
din țară.

Pregătiri intense se fac și în domeniul muncii cu
cartea. În toate centrele raionale și în unele comune
au și început să se organizeze manifestări cu teme
din literatura romînă contemporană, la care sînt in-
vitați să-și dea concursul scriitorii și poeții dintre cei
mai renumiți. În cadrul Decadei cărții romînești de
după 23 August vor avea loc acțiuni ca: expoziții,
standuri de cărți, șezători literare, simpozioane, con-
cursuri — toate avînd ca scop largă popularizare a
literaturii noastre contemporane.

În această perioadă ne vom ocupa nu numai de or-
ganizarea manifestărilor culturale de masă, ci și de
dezvoltarea mișcării artistice de amatori. Și cum cel
de-al VII-lea Concurs se desfășoară în cinstea zilei
de 23 August, o atenție deosebită acordăm pregătirii
formațiilor artistice. În luna Iulie vom găzdui faza
interregională a concursului. Pentru ca formațiile
noastre să se prezinte la un nivel superior, acum în
perioada de pregătire le sprijinim cu concursul spe-
cialiștilor în vederea ridicării nivelului calitativ al
programelor artistice.

Atît formațiile participante la concurs cît și cele-
lalte vor fi mobilizate la manifestările cultural-artis-
tice ce se vor organiza în aer liber, la serbările cîm-
penești, la ștafetele culturale în circuit ca și la schim-
burile de experiență între formațiile artistice ale ra-
ioanelor vecine din regiunile Banat, Hunedoara, Argeș
și București.

Toate aceste acțiuni pe care le pregătesc activiștii
culturali din regiunea noastră în cinstea zilei de 23
August, vor fi încununete în Festivalul Eliberării —
grandioasă manifestare pe întreaga țară, în cadrul că-
reia se vor întrece cele mai bune formații artistice
și echipe sportive, un număr mare de artiști profes-
ioniști și amatori, sărbătorind astfel marea an-
iversare.

MARIUS MATICAN
secretarul Comitetului regional
pentru cultură și artă Oltenia

Lenauheimul, azi

De la gară și pînă în centrul comunei Lenauheim, acolo unde se află căminul cultural și sediul gospodăriei colective, și se înfățișează o pravești care încântă ochiul. De-o parte și de alta a străzii — măturie a hărniciei oamenilor — se întind ronduri cu iarbă și flori. Casele, în majoritate noi, au în fața lor, desfășurate ca un covor roșu, trotuarul de cărămidă pe care-l întâlnești în toată comuna. Din zece în zece metri, șoseaua largă cit un bulevard de oraș e străjuită de ambele părți de pomi ornamentali plantați în linie dreaptă de parcă au fost trasați cu rigla pe o imensă coală de hirtie. Adăugați la toată această armonie edilitară curățenia desăvirșită pe care o întîlniți pretutindeni și căpătați îndată viziunea clară a spiritului gospodăresc de care dau dovadă locuitorii acestei comune.

Am avut ocazia să citesc monografia satului. Diferența față de trecut, e ca de la cer la pămînt. „Noroiul constituia o adevărată blestemăție pentru bietul satean al Lenauheimului, obligat ca în vremea ploilor și a dezghețurilor să rămînă izolat în comună și chiar în propria-i ogradă”. Pe ultima filă a acestei monografii, unde se vorbește despre situația de azi a satului e însemnată cu litere mari și citețe, următoarea frază: „Comuna noastră a fost declarată prima pe raionul Sînnicolaul Mare, în întrecerea patriotică pentru înfrumusețarea și ordine”.

Pe drept cuvînt — se întreabă călătorul revenit în această comună după o absență îndelungată — cum de a fost posibilă o asemenea schimbare în înfățișarea comunei? Oare să fi plecat vechii localnici, lăsînd așezarea pe mîna altora mai vrednici?

Dacă ar fi să apelăm la un joc de cuvinte pentru a explica cum stau lucrurile, am spune că localnicii de ieri sînt aceiași și astăzi, numai că sînt alții. — Schimbările în bine survenite în viața lor se datoresc înainte de toate minunatelor condiții materiale create în anii regimului nostru. Și pentru o mai bună edificare, să cercetăm din nou monografia comunei, în care stă scris negru pe alb: „Satul e populat în întregime cu colectivști, oameni cu o conștiință nouă, evoluți radical în modalitatea de a gîndi despre viață și mai ales de a o înțelege. „Iar dacă colectivști din Lenauheim au ajuns astăzi la un asemenea grad de înțelegere, aceasta se datorește în primul rînd muncii și rezultatelor muncii lor. Gospodăria pe care au înființat-o cu peste 15 ani în urmă din îndemnul și cu ajutorul partidului, a devenit deosebit de puternică. Averea obștească, de pildă, prețuiește la ora actuală aproape 15 milioane lei. Tot de ordi-

nul milioanelor e și venitul anual obținut din zootehnie, legumicultură și alte produse agricole. Bineînțeles că o asemenea avere a oferit posibilitate colectivștilor să cîștige parale frumoase și să-și îndestuleze viața. Cîteva sute din ei și-au clădit locuințe noi. Printre aceștia se află Vasile Crișan, Nicolae Haiduc, Gheorghe Moraru, Elena Petrovici, Ion Tudoran, Alfred Mülhradt și mulți alții. Despre mobila nouă și aparate electrotehnice ce să mai vorbim. Și-au cumpărat aproape toți colectivști.

Pînă să devină colectivști, și mai ales pînă să ajungă la traiul îmbelșugat de astăzi, puțin le păsa oamenilor dacă comuna lor avea sau nu șosele străjuite cu grădinițe de flori și copaci ornamentali. Ion Molcuț, Mihai Cicădă, Nicolae Thier, Petre Cojocar, Ion Păunescu și ca ei mulți alții au fost distinși zilele trecute, din partea Comitetului executiv al sfatului popular local cu insigne de evidențiat în întrecerea patriotică pentru înfrumusețarea comunei. Mereu în fruntea acțiunilor obștești, acești oameni au nivelat mari porțiuni de șosea, au plantat pomi și au curățat șanțurile de scurgere.

Am mers într-o dimineață la cîmp, cu Viorel Uibaru, președintele gospodăriei. Era în perioada însemnării porumbului. Îl văd că se oprește și scurmă pămîntul să vadă la ce adîncime sînt depuse boabele. N-am observat că alături de noi s-a oprit unul dintre colectivști. Voia să spună ceva și parcă nu îndrăznește. „Tovarășe președinte — a început el — tractoristul ăsta ar trebui dat la gazetă. La uită-te dumneata, și să se uite și tovarășul (tovarășul eram eu), vedeți ce rînduri strîmbe scoate?”.

— Ai dreptate, nene Toma — i-a răspuns președintele după o clipă de tăcere, timp în care s-a uitat lung după tractor — ai dreptate.

Locuitorii Lenauheimului sînt oameni harnici din fire. Acestui fapt i s-a adăugat și noul fel de trai în gospodăria colectivă care i-a ajutat să-și formeze o nouă conștiință. Un rol important în formarea noii atitudini față de bunul obștesc l-a avut și căminul cultural care, în întreaga sa activitate, a căutat să-și antreneze pe oameni, sădindu-le în suflet interesul de a participa cu avînt la înfrumusețarea comunei. Astfel, la cămin, au fost organizate numeroase discuții și conferințe. Printre acestea se numără și o discuție colectivă pe tema: „Comuna noastră-i casa noastră”. Cu acest prilej au luat cuvîntul aproape 20 de oameni. Adunate laolaltă, propunerile

lor au însemnat de fapt îmbogățirea planului de muncă pentru căminul cultural și completarea planului de măsuri edilitare existent la Comitetul executiv al sfatului popular comunal.

Tot la cămin a avut loc și o seară de întrebări și răspunsuri. Au întrebat colectivștii, în special cei tineri, și le-a răspuns Viorel Uibaru, președintele gospodăriei. El le-a vorbit despre îndatoririle patriotice ale fiecărui colectivist de a munci cu avînt pentru a isprăvi la timp și în condiții bune campania de primăvară, despre lupta împotriva risipei, despre îndatorirea lor de a lupta pentru apărarea avutului obștesc și despre multe altele, arătînd că fiecare, prin străduință, poate să se plaseze printre fruntași în diferite domenii de activitate.

La cămin n-au lipsit nici convorbirile despre felul cum trebuie să ne mobilăm casa, cum să ne îmbrăcăm sau cum să ne orînduim ogradă. Toate aceste teme s-au impus de la sine. Dintr-o dorință legitimă de a-i educa pe oameni asupra îmbinării utilului cu frumosul, de a-i ajuta să cheltuiască banii cu rost pe lucruri folositoare și în același timp frumoase, potrivit nivelului lor de trai din ce în ce mai ridicat.

Credeți cumva că au participat puțini oameni la aceste convorbiri? Be dimpotrivă, a fost neapărat nevoie să se repete de cîteva ori. Nu pentru că așa ar fi hotărît conducerea căminului cultural, ci pentru că au insistat oamenii. Și bine au făcut. Mai fericalității, dacă un colectivist își cumpăra și sifonier nou sau o masă de sufragerie cu scaune tapiate, veneau toate neamurile să-l admire și... să-l bea aldămașul. Așa cum s-a întimplat cu Constantin Badea. În momentul de față se pune problema dacă dormitorul de cel mai modern tip se asortază cu sufrageria, sau dacă televizorul e de altă culoare cu restul mobilei.

Spuneam că factorul determinant în schimbarea, în evoluția colectivștilor din Lenauheim se află în munca și în rezultatele muncii lor. Rezultatele bune însă nu vin niciodată de la sine, așa că e absolută nevoie ca în afară de priceperea și hărnicia oamenilor să existe o bună organizare a întregii activități. Și de acest lucru se ocupă cu temeinicie consiliul de conducere al gospodăriei, în frunte cu Eroul Muncii Socialiste, Viorel Uibaru. Pentru acest am gospodăria are un plan de producție pe cît de judicios întocmit, pe atît de valoros. Iată cîteva cifre. Sînt cele mai semnificative. Se vor realiza 2 500 kg grîu la hectar, 4 200

kg porumb și 28 000 kg sfeclă de zahăr. Se vor livra statului aproape 200 tone legume. Sectorul zootehnic e prevăzut să realizeze 2 600 litri lapte pe cap de vacă furajată, peste 2 000 de capete porci și multe, foarte multe mîi de păsări.

Ei bine, aceste cifre constituie, în momentul de față, tot atîtea obiective, pentru îndeplinirea cărora toată lumea din gospodărie desfășoară o activitate ce se anuntă de pe acum plină de roade. Iată chezașia belșugului, sau, mai bine zis, baza materială ce stimulează evoluția cultural-educativă a celor din Lenauheim.

N. CREANGA

Din nou

la

Țințești

PROIECTELE PRIND VIAȚA

Respectarea angajamentului luat constituie o trăsătură esențială a demnității umane. Cel care folosește întreaga sa capacitate și putere de muncă pentru a transforma vorbele în fapte, merită stimă și prețuire. Și din cît l-am cunoscut pe Grigore Stelian, directorul căminului cultural, din comuna Țințești-Buzău, ne-am putut da seama că este un asemenea om.

La începutul anului el ne-a răspuns la un interviu, publicat în revista Albina, privitor la proiectele de activitate viitoare. Recent, ne-am deplasat din nou la Țințești pentru a vedea în ce măsură munca culturală din ultimele luni concordă cu angajamentele luate de directorul căminului.

În primul rînd, era vorba de organizarea regulată a Tribunalului colectivștilor fruntași. Această formă de muncă este folosită acum cu multă eficacitate de activștii culturali din Țințești.

În ianuarie a fost sărbătorită brigada întâia. Președintele gospodăriei a arătat contribuția acestei brigăzi la îndeplinirea planului pe anul trecut, lăsîndu-l pe brigadierul Mihai Stanciu să explice cum a muncit brigada sa. Apoi, fruntașii Aurel Ichim și Constantin Aurel și-au împărțit experiența, iar Ene Constantin a vorbit despre ajutorul pe care l-au constituit pentru el, ca șef de echipă, învățămintele căpătate la cursul agrotehnic.

Prin răspunsul la interviu, tovarășul Grigore Stelian promitea să organizeze jurnale vorbite. Și s-au organizat. Tematica acestora a fost strîns legată de problemele care stau în fața gospodăriei colective. Astfel, s-a împărțit experiența gospodăriei din comuna Bobocu în creșterea animalelor, folosîndu-se materialul cuprins într-o scrisoare metodică primită la căminul cultural. În preajma declanșării campaniei agricole, unul din jurnalele vorbite s-a ocupat de cultura porumbului. Inginerul agronom Vasile Bălțeanu a arătat care sînt soiurile potrivite condițiilor pedoclimatice ale comunei, iar președintele gospodăriei a expus planul privind cultura porumbului. Tot pe linia acțiunilor culturale care vin în sprijinul muncilor agricole se înscrie și sfatul agronomului susținut de inginerul Bălțeanu.

Bogata activitate a căminului cultural din Țințești dovedește din plin că Grigore Stelian a organizat în cele patru luni care au trecut, manifestările promise cu prilejul interviului și nimic nu ne face să ne îndoim că și pe viitor această activitate va fi continuată cu succes.

A. CROITORU

Bunăstare în casa colectivștilor Nicolae Gilde din Biled, regiunea Banat

SUS,

PE „MOVILA CU DRAGOSTE”

Schiță — reportaj

Stătea sus, deasupra puțului din preajma grajdurilor, cu picioarele proptite pe ghizduri și scotea apă...

Trecuse cu puțin de ora prinzului, căldura își pierdea tăria, nu mai fierbea singele, — devenea egală și domoală. Incepea partea a doua a zilei, mai liniștită, mai lipsită de noutate, iar oamenii aveau mișcări moi, reținute și intrucitva obosite. Așa arătau cei mai mulți îngrijitori care umblau prin curtea în care se află grajdurile colective.

El stătea sus, deasupra puțului, despuiat pină la briu și scotea apă. Trupul subțire și negricios sclipea punctat de boabe scăpărătoare de sudoare. Mușchii pieptului și ai brațelor se împleteau și se despleteau în înălțuirea de mișcări cu care scotea, prindea și apoi arunca găleata în butoiul aflat în stînga, într-o căruță.

niciodată la troc că aștia dacă au crescut mai mari ar prizoni de la mîncare.

După ce termină (repede, în cîteva minute cu hrana celor cîteva sute de porci din boxe), se urcă pe un dîmb, își pune palmele pilnie la gură și strigă pe ceilalți doi îngrijitori: Nicolae Grăjdan și Dumitru Moldoveanu care vād de cele 40 de scroafe mari, duse la păscut.

— Ia să le mai vād și p-astea mari, își propune Baicu.

Vorbea fālos despre scroafe ca despre o avere a lui, deoarece cu el se petrecuse ceea ce s-a petrecut cu mulți, cu foarte mulți colectivisti. După ce au trecut de la „al meu”, la „al nostru” s-au întors iarăși la „al meu”, dar de data aceasta posesivul este scuturat de orice urmă de sentiment mărunț al proprietății private și în el se află cuprins simțul răspunderii și grijii individuale față de bunurile colective.

Pe el l-am văzut muncind, l-am auzit vorbind într-o ședință a organizației U.T.M., unde critica pe Vasir Iavaș, pentru că nu muncește cum trebuie și cerind disciplină de fier în organizație. L-am auzit propunind conducerea gospodăriei fonduri pentru echipament și teren de fotbal și volei. L-am auzit angajîndu-se să „folosească toate tehnicile în sectorul lui” și că „se va strădui din toate priceperile să realizeze planul”.

Toate aceste activități ale sale erau dominate de aceeași pasiune mereu proaspătă, niciodată obosită, care izbește de la început la el și care obligă să fie consemnat ca om al unei neîntrerupte dimineți.

Era un amurg și isprăvise lucrul. Se retrăsese împreună cu ceilalți îngrijitori, cei doi bătrîni, pe o culme din spatele grajdurilor. Culmea aceasta se numea înainte „movila cu dragoste”. Era — la alte proporții — un fel de muntele Găina: aici se întâlneau băieții cu fetele și aici fiecare alegea pe cel sau pe cea care avea să-i fie soț sau soție. Ei vorbeau despre rănile unui vier care se bătuse cu altul. Apoi încep să explice felul cum își împart munca.

Pe dinșii nu-i pun niciodată la munci grele, nu-i las să ridice sacul sau să se opintească la butoiul cu apă, — arată Baicu spre ceilalți doi. Ii trimite la muncă mai ușoare. Trebuie să avem grijă de bătrîni, așa s-a spus și la sesiunea Marii Adunări Naționale. Că doar și noi o să fim bătrîni și o să trebuiască să fim ocrotiți...

Stătea sus, pe „movila cu dragoste” trei oameni din generații cu totul deosebite. Și era o astfel de armonie între ei — cum în alte vremuri n-a fost niciodată — încît lumina soarelui ce scăpăta le împrumuta o aureolă de blîndețe și strălucire care nu era numai potrivită ci și necesară.

NICOLAE VELEA

Gheorghe Ivancenco: Viață pașnică (gravură)

Și era o asemenea vioiciune, o astfel de prospețime în felul cum lucra și în tonul cu care răspundea la întrebările celor din jur încît ori cine, moleșit de căldura ceasurilor de pină acum, își revenea brusc și avea privindu-l — senzația că e dimineață.

Il cheamă Baicu Florea și e îngrijitor le sectorul porcin al gospodăriei. Nu știu și nu cred că s-ar găsi o formulare mai exactă, care să-l cuprindă pe Baicu, decît aceea de om al unei neîntrerupte dimineți, înțelegînd prin dimineață momentul de plenitudine și frăgezime a forțelor, de puritate și cutezanță — cînd totul îi se pare posibil și lesne de realizat. Cine stă în preajma lui, va fi molipsit de necurmata lui voioșie și va fi încîntat de energia sa tumultuoasă și totodată disciplinată.

Iată, a umplut butoiul, sare în căruță, apucă hățurile și îndeamnă calul la drum. Conduce căruța repede dar îndeminatec și atent spre boxele porcilor.

Apoi, umple cu apă trocul scrofiștelor de un an, selectate pentru reproducere, pregătește tainul pentru porcii de specie Marele Alb și Landrace, pune zăr de-a lungul trocului din boxa porcelor înțărcați de curînd... Într-o parte sînt izolați niște porci cam pîrpirii pe care îi îngrijește mai atent și cărora le vorbește mai afectuos decît celorlalți.

— Na, băieții, na, băieții.

Mă lămurește că aceștia au fost înțărcați în timpul iernii și pentru că răciseră i-a luat și i-a găzduit în camera lui timp de cîteva luni.

— Acum îi țin aici, izolați, ca să-i scot din necaz. Dacă i-aș lăsa la un loc cu aștilalți, n-ar ajunge

E același ton cu care un prieten al lui, îngrijitor de vite, spusese simplu și firesc că el consideră fiecare vacă pe care o are în primire ca fiind „un sfert al gospodăriei și trei sferturi a mea”.

Se apropie cele 40 de scroafe. Sînt foarte mari, foarte, foarte grase și-și plimbă șuncile greoi și stîngaci. În timp ce ele „servesc tainul”, cei doi îngrijitori se plimbă de la o boxă la alta. Felul lor domol și încetinit de a se mișca și vorbi subliniază și mai mult exuberanța lui Baicu.

Ei pot să stea rezemați de gardul boxelor cu jumătățile de oră fără să scoată o vorbă. Din vreme în vreme, totuși, îl poți auzi pe Grăjdan adresîndu-se șoptit și tandru porcelor:

— Băieții, băieții, porcii, porcii...

Celălalt, Dumitru Moldoveanu, îi întreabă și el la fel de rar și de tandru:

— V-ați săturat? Ai? Ia spuneți voi, v-ați săturat?... Spuneți-mi mie dacă v-ați săturat... Apoi el reintră pentru mult timp în muțenia lor.

Sînt peste 850 de porci. Baicu îi cunoaște pe fiecare după semnul de la ureche. Și fiecăruia îi știe capriciile și metehnele... Cutare porcel are bronșită... „Marele Alb” e cusurgiu la mîncare, nu-i place decît porumb și zăr...

Scroafelor Landrace, pentru că au urechile clăpăuge și le acoperă ochii poți să le dai la alăptat orice porcel, deoarece nu-l vād și nu-l pot deosebi dacă e al lor sau al alteia...

CÎNTECEL DE PRIMĂVARA

Frunzuliță de secară,
Cîntecel de primăvară,
Spus din frunză și din strună
Și de noi cu voie bună,
Spus din fluier și din grai
Pe întregul nostru plai,
Du Partidului cuvînt
Că ni-i traiul cu avînt
Că muncim cu bucurie
În marea gospodărie.
Spune drag Partidului
Că pășind pe drumul lui,
Ni-i casa mai luminoasă
Și belșug pe-ntinsa masă
Și mai spune-un cuvîntel
Că n-avem mai drag ca el
Nici risul feciorilor
În repotul horelor,
Nici lumina zilelor
În ochii copiilor.

Cules de CHIRA VERA,
din comuna Văleni, raionul Lăpuș

PE MUREȘ ȘI PE CÎMPIE

Pe Mureș și pe cîmpie
Zboară cînt de bucurie,
Pe tarlalele-nfrățite
Cîntă holde aurite.
Pe Mureș și pe cîmpie
Azi e mare veselie
C-am scăpat de sărăcie,
Muncind în gospodărie.
Pe Mureș și pe cîmpie
Mult mi-e drag și-mi place mie,
Cu brigada pe tarla
Și la joc dumineca.

Cules de MARIA COFAR,
din satul Gheja, raionul Ludus

Actualitățile variate ale celei de a 20-a primăveri a patriei noastre, sint expresia materială și sufletească a vieții, muncii și culturii noastre socialiste. Cimpile și dealurile pregătite, lucrate și îngrijite la timp, marile culturi... Furnalele, uzinele, fabricile, dau zilnic tone de produse superioare economiei naționale... Cîntecele, poezia, cărțile, teatrele, cinematografele, căminele culturale, însuflețesc și înfrumusețază inima omului — iar Omul făuritor, victorios și încrezător în steaua și forțele lui, născoceste în fiecare clipă lucruri noi, pregătind omenirii, țării, orașului, satului și familiei lui, ziua cea de miine mai bună, mai bogată, mai fericită.

În București — orașul cel mai mare al țării — miezul de floare frumoasă, mijlocul dulce al stupului, inima puternică, sufletul bun și creierul sprinten al țării întregi, viața și activitatea cetățenilor lui se desfășoară sub semnul permanentelor actualități... Bucureștenii sint și ei fii ai satelor și orașelor noastre, care, lăsînd privilegiile în codru și izvoarele în văi, nu uită nici o clipă doinele, buciumul, cântărea, znoava și chipul blînd al tatălui, buciului sau unchișului sfîtos și nici hărnicia, vioașia și sprinteneala moștenită de la ei.

Studentii bucureșteni, mulți dintre ei veniți de-a dreptul din colectivele și gospodăriile țării, au dăruit muncitorilor și intelectualilor Capitalei, zilele trecute, unul dintre cele mai mari spectacole de cîntec și de joc: îmbrăcîndu-și în locul straielor orașenești, cojocul, itării și cămașa străbună — iia, tulpanul și fota aurie, fetele, ei au adus pe scenă proștețimea, vigoarea și tinerețea întregului popor... Alte echipe alcătuite din tineri bucureșteni, săteni și dintr-alte orașe și regiuni, au entuziasmat Europa, la Paris, Egiptul, la Cairo și întreaga Americă de Sud, jucînd și cîntînd ca pe la noi la hore și la sărbători și după obiceiul pămîntului. Pretutîndeni rominașii noștri au fost răsplățiți cu strigăte de bucurie, cu vorbe mari și cu o nesfîrșită prietenie pe care au sădit-o, ca pe lăstari, fetele și băieții noștri, în toată lumea.

Dar pe lîngă joc și cîntec, bucureștenii lucrează zi și noapte, pe schimburi, pe echipe, pe îndeletniciri, ca viața orașului să fie întotdeauna în plină mișcare. Clădiri noi și încăpătoare, cartiere întregi, imense uzine și fabrici au întins orașul pe dimensiuni uriașe. Cetățeanul obligat pînă mai ieri să ție aproape pe umeri tavanul șubred al unei case improvizate, privește dimineața, cînd se trezește, grădinile orașului de la al șaptelea sau al unsprezecelea etaj...

Bucureștii au parcurs mari cu flori și cărări drepte cu tot felul de copaci — statui, piețe largi, străzi late, muzee, săli spațioase și moderne de spectacol. O circulație intensă toată ziua și noaptea pînă tîrziu, obligă vizitatorul neobișnuit cu iureșul, să fie foarte atent la stopurile colorate care îi închid și deschid calea... Și-apoi în București sint și instituțiile de conducere ale statului care veghează la buna desfășurare, la belșugul și la tihna vieții și muncii tuturor cetățenilor — de

P R I V I L I Ș T I

Noi cămine pentru studenți în cartierul Grozăvești — București

aceea se mai numește și *Capitală*, cuvînt care înseamnă cel mai mare și cel mai important oraș al țării.

Au defilat anul acesta, de Întîi Mai, la București, muncitorii care fabrică semințele, prășitorii, agregatele agricole — țesăturile care dau magazinelor din toată țara cele mai frumoase stoffe, pinze și materiale — tehnicienii și inginerii care inventează sau perfecționează mașini, unelte și mecanisme — studenții care vor deveni profesorii și învățătorii copiilor noștri de pretutîndeni — sute de mii de oameni ai muncii de toate îndeletnicirile trebuitoare gospodării Republicii noastre iubite.

București, orașul grădinilor înflorite, al muncii neîntrerupte și al vibrațiilor sufletești, al acoperișurilor înalte care se ciocnesc noaptea cu stelele... Orașul meu și al dumitale, cînstit cititor, în care se oglîndește și munca dumitale și a mea, și a tinerilor și vîrstnicilor din plaiuri, din munți, de pe ape, din străfundurile pămîntului, din grîne și păduri, adunați toți laolaltă să facă mai frumos chipul țării noastre.

Un alt loc căruia virful de aur al condeiului încearcă să-i contureze tumultoasa actualitate, e Delta Dunării — un petec de țară legănat între ape, plin de stuf, plin de păsări, plin de pește, felurit în privești minunate... În Delta vin primăvara și pleacă toamna, cîrdurî întregi de păsări mici și mari, cu zborul mai greu sau mai ușure: stîrci, fluierari, giște, rațe, cocostîrci, pelicani... Pescarii strîngeau în plasele lor pînă mai ieri, peștele pe care puteau, cît de cît, să-l ducă în locurile lor. Mai venea, din cînd în cînd, cite un vînt și nesfîrșitele păduri de stuf

erau cu totul necunoscute. Delta slujea de cele mai multe ori fanteziei celor care o cutreerau pe margini să născocască poveștile fantastice ale unor locuri neumbate și legendele neîntemeiate ale unor fapte supranaturale...

Azi omul a pătruns adînc în Delta cu mașini puternice care taie și recoltează stuful în snopi, ca griul. Au venit șlepurii mari care l-au încărcat și dus fabricilor noi de prelucrare: cea mai fină hîrtie se face azi din stuf, dimpreună cu alte câteva produse importante economiei noastre. S-au tăiat canale prin stufărișuri, pescarii aruncă năvoade străvezi de rețon și pe brațele Deltei plutesc vapoare adevărate și convoaie de șlepurii urcă și coboară apele, încărcate...

O modernă fabrică de conserve din pește la Tulcea e aprovizionată la fiecare asfințit de soare, cu tone de pește adus de pescadoare. Delta trăiește abia acum o viață intensă la un loc cu noii ei locuitori. Oamenii Deltei sint oameni energici care duc în munca lor pe plaiuri și pe ape strădania întregă a unui popor stăpîn pe destinele lui.

Dunărea, care-i și linia de hotar a țării pe miazăzi, este unul dintre cele mai mari fluvii ale Europei și care udă țărnicurile a șapte țări. Apele dulci ale Dunării se varsă în apele sărate ale Mării Negre prin cele trei brațe care formează Delta... Un paradis al păsărilor, o grădină plutitoare a nufierilor, un nesfîrșit concert de zgomote și trîluri în continuă frămîntare, vînturi line prin păpurișuri și, în epocile de recoltare a stufului, șuierul motoarelor și cîntecele de seară ale oamenilor întorși dintre trestii să-și ia cîna pe sub sălcii.;

BARUȚU T. ARGHEZI

Într-o dimineață de început de mai, pe cînd deasupra pămînturilor se răsfrîtau, cu irizări de topaze, caierele despletite ale unor pulverizate cețuri, am cotit pe la Tg. Frumos. apoi prin satele Boureni și Balș, am luat-o în părțile Hîrlăului. Departe, în fundalul cu cer încă somneros, albastru, al orizontului, se deslușea vag, proiectat pe panorama dealului lui Vodă și plutind parcă într-un abur de străveche legendă, castelul cel alb al Cotnariilor.

Din șosea, ne abatem la stînga, pe valea pîrului Cîrjoaiei pe un drumeag albicios care ne duce printre terasele sudice ale perimetrului viticol al gospodăriei de stat din Cotnari. Luînd aminte la salbele de muncitori care picchetează și asanează terenul, planînd ori urcînd, pe spalierii orînduiți într-un ireproșabil aliniament, vița de vie, ne aducem aminte de cele spuse în toamna lui 1961 de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în expunerea sa făcută în fața activului de partid din regiunea Iași. „În cadrul planului de dezvoltare a viticulturii, va trebui să se concentreze activitatea în bazinele consacrate, extinzîndu-se îndeosebi podgoria de la Cotnari” — se arăta atunci.

De atunci, însă au trecut mai bine de doi ani și jumătate și lată că sutele de oameni, organizați în echipe și brigăzi și populînd Julești, Naslău, dealul Mîndrului, țarina Cîrjoaiei, Zlodi-ca și celelalte binecuvîntate plaiuri înconjurate, mărturisesc, prin silințele lor cotidiene, că întregul Cotnari a devenit azi un vast șantier socialist. Din cele 1350 hectare prevăzute a se planta aici, aflăm astfel de la tovarășul Liviu Jianu, inginerul-șef al G.A.S.-ului, că s-au și realizat mai

Primăvara la Cotnari

bine de jumătate, o suprafață de 200 hectare deja îmbrăcîndu-se în aceste zile cu tineri butași de fetească, de grasă, de frîncoșă și de busuioacă moldovenească și lucrarea apropiindu-se astfel de sfîrșit. Nu se poate atesta cu certitudine obîrșia seculară a acesteia de demult vestite podgorii pe care toată lumea o știe că ar data din anii de început ai domniei lui Ștefan cel Mare. Inginerul-șef care e pasionat și de istorie, pretinde că ar fi răscolit arhive în care Cotnarii sint pomeniți în documente mult mai înaintate, prin anul 1380. De la ceea ce însă a fost odată la ceea ce se înfăptuiește azi la Cotnari e o distanță mai mult decît uriașă.

Așa, de pildă, dacă în 1938 producția medie de aici era de numai 2096 kg la hectar, în 1963 au existat în bazine brigăzi frunțase care au obținut 10 600 kg la hectar, după cum se prevede ca la capătul perioadei de integrat replantare a vechiului perimetru, adică în 1965 să se obțină anual de pe plantațiile ce vor intra pe rod, circa 90—100 vagoane de vin.

În acest scop, viticultorii cotnăreni nu-și cruță de loc strădaniile. Cei peste 1000 de muncitori care se găseau la lucru și între care sint de remarcant

brigadierul N. Panaitopol sau inginerul Irimescu, se hărniciau acum, care pe dealul Lunții, care pe cel al Cătălinei și pe celelalte amfiteatre ingenios amenajate în anii precedenți, realizînd la cel mai înalt nivel tehnic, planul prevăzut pentru această primăvară.

În cursul vizitei noastre, poposim puțin la sediul brigăzii de la Cîrjoaia. Vedem, expuse la bună vedere, — alături de diverse planșe de studii minuțios întocmite de la an la an și urmărind evoluția rezultatelor enologice, — numeroasele diplome cu care gospodăria a fost răsplătită, pentru vestitele vinuri, de mondială celebritate prin noblețea și armonia ce le-o impune finețea, buchetul, țaria și dulceața lor dătătoare de viață lungă, la concursurile organizate în țară și departe, peste fruntării.

După aceea, urcăm drumul pe lîngă grădini lirice înflorite în care se aude cîntînd îngrăgostit cucul și, apoi, intrînd pe o alee pavată, oprim pe virful colnicului central. Aici, în aureola lui contemporană, modern renovat, dalbul castel ce priveghează dominant întreaga zonă depresionară cu potcoava terasei lui, splendid lucrată în mozaic, cu lampioanele pe a căror sticlă sint forjați decorativ struguri

semînînd cu cei de fetească neagră, cu masivele construcții aferente din preajmă, trainic durate recent din piatră, cu renumitele crame și pivnițe a căpătat și capăt o nouă strălucire și însemnătate demnă de anii noștri.

E în tot ceea ce vedem aici și în ceea ce admirăm pînă departe unde duduie tractoare, unde se deslușesc mîncînd de zor oamenii, o rivnă întineritoare și exuberantă care-i conferă străvechiului Cotnari, învăluit de legendele veacurilor duse, distincte atribute de îndreptățită fală și laudă și care situează astfel întinsorile podgoriei de aici în cadrul paginilor de epopoe ale opeerei de desăvîrșire a edificării socialiste la care se scrie în întreaga noastră țară!

ION ISTRATI

Inginerul Nicolae Hurdac, candidat în științe biologice de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice din Capitală, determină cu ajutorul spectrofotometrului compoziția pigmentilor din rânzele de porumb

RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Hibrizii dubli de porumb

Odată cu introducerea porumbului în cultură, omul a căutat în continuu să îmbunătățească această plantă fie prin lucrări de îngrijire, fie prin folosirea diferitelor metode de ameliorare. Dintre aceste metode amintim: alegerea în masă, selecția individuală și hibridarea între soiuri.

Metoda hibridării constă în aceea că dintr-un număr de soiuri de porumb aflate în cultură se luau cele mai valoroase și se încrucișau între ele pentru a întruni însușirile lor bune într-un singur hibrid.

Acest hibrid se producea în fiecare an pentru a avea efectul heterosis^{*)}. Prin aceste metode s-au obținut soiuri de porumb cu producție mai bună, însă nu așa de mare cât se obține astăzi prin folosirea hibridilor dubli.

Crearea de hibridi dubli de porumb se face prin metode noi de ameliorare.

Cunoaștem că planta de porumb are flori bărbătești și femeiești. Floarea bărbătească numită panicul se află la virful tulpinii, iar cea femeiească — pe știulete (mătasea). Când se desfac florile bărbătești, polenul ca un praf se împrăștiie prin lan și cade fie pe mătasea de la aceeași plantă (autopolenizare sau autofecundare), fie pe mătasea altei plante vecine (polenizarea străină sau alogamă).

La porumb, în mod natural, avem polenizare străină, de aceea cind o plantă de porumb a fost lăsată să se fecun-

deze liber, întotdeauna ea cuprinde în urzeala ei lăuntrică însușiri de la mai multe plante de porumb, cu alte cuvinte este un hibrid complex. Aceste plante nu pot să dea producții mari, deoarece între însușirile aduse de polen unele sînt nepotrivite, rele, iar unele bune, care amestecate dau în medie o plantă cu o producție mijlocie și numai rareori, în mod întimplător, se poate obține o plantă bună, mai productivă.

Cercetările făcute dovedesc că prin anumite procedee noi putem izola dintr-o plantă de porumb mai multe forme cu însușiri deosebite care s-au menținut datorită polenizării străine. Acest procedeu se numește autopolenizare sau consangvinizare și se aplică în felul următor:

Se face un sortiment unde se cultivă mai multe soiuri pentru a stabili care sînt însușirile lor cele mai importante. După ce se cunosc bine soiurile aflate în cultură, se trece la aplicarea procedurii de autopolenizare. Din fiecare soi aflat în sortiment se alege un număr de știuleți sănătoși, mari, bine conformați și se seamănă în cimp separat fiecare soi. În timpul perioadei de vegetație se fac observații asupra însușirilor pe care le au plantele obținute din acești știuleți. De obicei se aleg acele plante care posedă însușirile ce dorim să le izolăm, ca de exemplu rezistența la secetă, la cădere sau la boli, calitate bună etc. Plantele care reprezintă însușirile dorite se supun autopolenizării sau consangvinizării. Cind această operație se face corect, pe știulete se formează un număr normal de boabe ce se însămînțează în anul viitor în cimp, iar plantele le au-

topolenizăm la fel ca și în primul an. În anii următori, alegem plantele cele mai tipice, care prezintă însușiri căutate ca: vigorozitate, absența defectelor clorofitiene, rezistența la boli, la cădere, plante la care paniculul să nu apară decît cu 1-2 zile înaintea mătasei și nu mai mult și le autopolenizăm. Desigur că nu autopolenizăm toate plantele care se obțin. Aceasta ar fi prea greu de executat. Se aleg numai plantele cele mai valoroase. Dacă repetăm această autopolenizare timp de 5-6 ani în șir, atunci reușim să obținem diferite forme cu caractere și însușiri foarte variate.

Aceste plante cu însușiri valoroase, perfect uniforme și care rezultă de la aceeași plantă autopolenizată, poartă denumirea de linie consangvinizată.

Doi oameni de știință americani, Schul și East, au arătat că prin autopolenizarea unei plante de porumb timp de mai mulți ani, ele își reduc vigorozitatea, rîmin mai scunde, cu producție scăzută. Dacă însă aceste linii se încrucișează între ele două cîte două, se obțin, în anumite cazuri, plante viguroase cu producție mărită. Vigoroarea ce o capătă hibridul între două linii consangvinizate se numește heterosis sau vigoare hibridă. Însă nu orice linie consangvinizată prin încrucișare cu o altă linie dă o vigoare mare și o producție sporită, ci numai unele din ele. De aceea, înainte de a le folosi în lucrările de crearea de hibridi se încearcă capacitatea de a produce hibridi (capacitatea de combinare). Această încercare se face încrucișînd fiecare linie cu un soi sau cu un hibrid care poartă denumirea de tester. În urma acestei analize, oprim liniile cele

mai bune, iar pe celelalte le eliminăm. Liniile oprite le încrucișăm din nou două cîte două și astfel aflăm care dintre ele, împreunate, vor da producția cea mai mare.

Hibridul obținut între două linii consangvinizate care dă o producție mărită — heterosis — se numește hibrid simplu. Această vigoare mărită se menține numai în prima generație, adică un an. Dacă continuăm să înmulțim hibridul, producția lui va scădea foarte mult. Scăderea producției la hibridul simplu în al doilea an și mai departe se datorește faptului că prin încrucișare între ele plantele hibride se desfac în formele componente, căpătînd o urzeală lăuntrică foarte înrudită între ele. Ori se știe că prin înmulțirea între ele a plantelor înrudite sau apropiate, vigoarea lor scade.

Hibridii dubli se obțin prin încrucișarea a patru linii consangvinizate. În acest scop, se aleg liniile cele mai bune care, încrucișate două cîte două, dau hibridi simpli valoroși, deci se crează mai mulți hibridi simpli din anumite linii cunoscute. După aceea, doi hibridi simpli se încrucișează între ei (unul ca tată și altul ca mamă) și se obține un hibrid dublu care este mult mai viguros și dă o producție cu mult sporită. Producția sporită la hibridul dublu se menține tot numai un singur an sau o singură generație.

Pentru a produce sămînță dintr-un hibrid dublu, în mod curent și în fiecare an, trebuie înmulțite separat patru linii consangvinizate din care să obținem doi hibridi simpli, care pe urmă încrucișăți între ei să ne dea hibridul dublu.

În țara noastră sînt creați mai mulți hibridi dubli între linii consangvinizate, obținuți atît din soiurile autohtone de porumb, cît și din soiurile de porumb provenite din alte părți. Acești hibridi posedă diferite însușiri valoroase și sînt mult mai productivi decît soiurile vechi, cultivate înainte în țară. Ei se clasifică după perioada de vegetație, timpurii sau tîrzii, rezistenți la secetă, port viguros sau scund și altele.

Pentru fiecare zonă pedoclimatică se recomandă hibridul dublu care să dea cea mai mare producție.

Dintre hibridii dubli cei mai recomandați a fi cultivați pe suprafețe mari sînt: HD 101, 103, 203 care sînt mai timpurii, HD 206 și 208 care au o perioadă mijlocie de vegetație, HD 311, H.S.L. 196, rezistent la secetă de lungă durată, HD 405 și 409 cu o perioadă mai lungă de vegetație și o producție foarte mare de boabe. Pentru anul 1964, toată suprafața ocupată cu porumb a țării noastre este cultivată cu hibridi dubli, sămînță obținută la noi și care asigură producție mare și de bună calitate. Institutele de cercetări agricole, cum este Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea, regiunea București, și stațiunile experimentale agricole din tot cuprinsul țării lucrează neconștient la ameliorarea porumbului pentru a găsi hibridi dubli și mai productivi care să fie introduși în cultură.

Prof. GH. VALUȚĂ
din Institutul Central
de Cercetări agricole

ȘTIAȚI CĂ....

...Pălămida consumă, la un hectar de teren, de 2-4 ori mai multe substanțe nutritive decît o recoltă mijlocie de grîu?

...o plantă de muștar sălbatic extrage din sol de patru ori mai mult potasiu și apă și de două ori mai mult azot și fosfor decît o plantă de ovăz?

...volbura este nu numai o buruiană dăunătoare pentru culturi, ci și o gazdă „primitoare“ pentru o insectă dăunătoare numită „buha semănăturilor“?

...loboda ajută la rîspîndirea unor insecte care atacă sfecla, iar pirul este o gazdă bună pentru viermele-sîrmă, cărăbuș și rugina cerealelor?

...o plantă de știr poate produce într-o vară pînă la 500 000 de semînțe, iar una de traista ciobanului — peste 70 000 de semînțe în același anotimp?

...unele semînțe de știr și rapiță sălbatică își păstrează facultatea germinativă (capacitatea de a încolți și a da naștere la o nouă plantă), chiar după 20 de ani?

Microbii și... vitaminele

Experiențele arată că, în anumite condiții, microorganismele pot constitui adevărate „motoare vii“ pentru producerea vitaminelor.

Astfel vitamina B₁₂, care era extrasă la început din ficatul animalilor ierbivore, este extrasă acum din culturile microorganismului „Streptomyces griseus“, din care se fabrică și streptomicina.

Vitamina B₂, (Riboflavina), care este produsă de foarte multe microorganismele, se obține pe cale industrială cu ajutorul unor ciu-

Magazin științific

perci microscopice. Tot prin fermentarea unor drojdii microscopice se obține o provitamină (ergosterolul) care, iradiată cu raze ultraviolete, se transformă în vitamina D₂ (antirahitică). Vitamina H (biotina) este și ea „opera“ unor microorganismele care o sintetizează. Vitamina B₁ se poate extrage din drojdii uscate.

După părerea specialiștilor nu este exclus ca microorganismele

să ne furnizeze în viitor și vitaminele B₃, B₆, C, K, PP și alte substanțe care au un rol important în organism.

Moluște cu dinți de „fier“

Colaboratorii Fondului științific național din S.U.A. au constatat că unele moluște au, în adevărată accepție a cuvîntului, dinți de fier. Se știe că orificiul bucal al mai multor specii de moluște este prevăzut cu un fel de „răzătoare“ formată din dinți mărunți. La unele specii de moluște, acești dinți sînt din magnetită.

Aprecieri elogioase

Presă străină, turiștii, specialiștii și oaspeții din alte țări, care au poposit în ultima vreme pe meleagurile românești, rămân impresionați de impunătoarele noastre realizări. Aprecierile lor ne vorbesc de faptul că țara noastră este cunoscută astăzi în străinătate, ca o țară în plină dezvoltare, cu o economie înfloritoare, cu oameni entuziași și încrezători în viitorul fericit.

Revista belgiană „*Informations Du Commerce Exterieur*”, organ al Oficiului belgian de comerț exterior, publică în două numere consecutive (4 și 5 din 1964) un amplu articol intitulat: „*România, una din economiile cele mai dinamice ale Europei*”. Articolul este însoțit de numeroase tabele, grafice, diagrame care ilustrează sugestiv constatările. După ce subliniază că „Puține țări au cunoscut în mai puțin de 20 de ani o metamorfoză atât de radicală ca aceea a României”, autorul — Albert Hubert — se referă la „dinamismul excepțional” și „efortul curajos” al dezvoltării noastre economice.

S. Hurok, unul din cei mai cunoscuți impresari din S.U.A., care a fost câteva zile oaspetele Oficiului de spectacole și turnee artistice — O.S.T.A., relatează înaintea plecării: „Impresia mea personală este că în ultimii 20 de ani poporul român a făcut adevărate minuni... Transformările econo-

mice, culturale survenite în țara dv. au constituit pentru mine o revelație... Mai mult decât orice, am fost impresionat de eforturile pe care statul le face în vederea realizării unui scop unic: acela de a crea fericirea poporului. Voi duce cu mine în S.U.A. acest mesaj al unei țări în continuă înflorire economică și culturală. Din cele văzute am ajuns la concluzia că în România viața culturală se desfășoară în continuu progres. De aceea, dacă ar fi să vorbim de o comparație între țări pe plan cultural, cred că în câțiva ani România se va număra printre primele...”

Referiri elogioase la dezvoltarea impetuoasă a culturii noastre sunt făcute și de alți autori. În săptămânalul francez „*Arts*”, ziaristul Claude Bonney seriază: „Viața culturală din România este extrem de intensă. Cărțile se vând cu o repezie surprinzătoare. Știți oare că publicarea operelor lui Balzac, Hugo, Zola este în România egală sau superioară celei din Franța? De asemenea, scriitorii români se bucură de o mare popularitate în rîndurile marelui public”. În același spirit, publicistul brazilian N. Vainer releva în „*Correio do Manha*”: „Prin originalitatea și specificul său, cultura românească își ocupă tot mai stabil locul pe care-l merită cu prisosință în cadrul culturii universale. Faptul este

confirmat de acțiunile ample întreprinse de guvernul Republicii Populare Române pentru răspândirea culturii naționale în afara granițelor țării. Cultivînd memoria valorilor din trecut și stimulînd noile valori în acești ani s-au publicat, periodic, sute de mii de exemplare, iar traduceri în alte limbi au făcut ca scriitorii români să fie cunoscuți în unele țări aproape ca în țara lor”.

Jiya Lal Jain, secretar general al Organizației unificate a școlilor din India, mărturisează, la rîndu-i: „Am încercat o mare satisfacție cînd am aflat că învățămîntul de toate gradele este în România absolut gratuit... Din vizitele pe care le-am făcut la câteva școli am remarcat frumusețea, curățenia interioară, buna dotare cu cele necesare desfășurării procesului instructiv-educativ și, mai ales, faptul că elevii se bucură de iubire părintească din partea cadrelor didactice”.

Iar în ziarul argentinian „*El Economista*”, S. Saïd, care ne-a vizitat și el țara, scria, referitor la învățămîntul nostru, următoarele: „Analfabetismul a fost lichidat. Tot tineretul sătesc de vîrstă școlară frecvențează școala. Statul asigură fiilor de țărani cele mai largi posibilități, astfel încît aceștia pot atinge astăzi cele mai înalte culmi ale științei și culturii”.

ALGERIA

PREZENT ȘI VIITOR

Cine călătorește prin această țară africană, cuprinsă între valurile albastre ale Mării Mediterane și valurile de nisip ale pustului Sahara, vede trecutul și viitorul înfruntîndu-se la fiecare pas. Urmele trecutului sînt încă puternice. Timp de peste 130 de ani (din 1830 pînă în 1962) țara a fost stăpînită de colonialiștii francezi. Aceștia au lăsat rîni adînci: o economie înapoiată, mizeria populației băștinașe, analfabetism, boli. Lupta poporului algerian pentru eliberare a cerut jertfe mari. Din 1954, cînd a început lupta decisivă și pînă în 1962, cînd a fost scuturat jugul colonial, și-au dat sîngele aproape 1 milion și jumătate de algerieni, au fost distruse total sau parțial 8 000 de sate, două milioane de oameni au rămas fără locuințe.

Acesta este trecutul și amintirea lui este încă puternic prezentă în Algeria. Dar nu mai puțin puternică se simte adierea viitorului cu planurile sale de construcție, de întărire a independenței, de lichidare a rămășițelor colonialismului.

În 1962, după proclamarea independenței, o dată cu plecarea din Algeria a peste 800 000 de francezi, dintre care mulți specialiști în diferite domenii, unii au prorocit pur și simplu pierderea acestei țări, cu o suprafață de 5 ori mai mare ca a Franței. Dar strîns uniți în jurul Frontului de Eliberare Națională și a președintelui Ben Bella, cele aproape 10 milioane de algerieni au dovedit că sînt hotărîți să scoată țara din impas, și să asigure mersul ei înainte.

Astăzi e foarte răspîndit în Algeria cuvîntul autoadministrare. El se poate auzi în orașe, în întreprinderile naționalizate, se poate auzi mai ales la sate, unde țărăni (care alcătuiesc marea majoritate a populației) devin treptat stăpîni și gospodari ai pămînturilor părăsite de colonialiști. Tărăniștea algeriană, veacuri de-a rîndul lipsită de pămînt, muncind din greu pe moșiile stăpînitorilor francezi și autohtoni, a intrat pînă acum în posesia a aproape 3 milioane hectare pămînt.

Organizînd munca în comun a țărănilor, comitetele de autoadministrare au obținut în unele regiuni recoltele cele mai mari de cereale din ultimii 50 de ani. Aceasta a făcut pe de o parte să se îmbunătățească într-o oarecare măsură posibilitățile de alimentație, iar pe de altă parte să crească încrederea țărănilor în metodele colective de muncă. „Totul merge spre bine” — acestea sînt cuvintele care — în ciuda greutăților ce mai trebuie învinse — pot fi auzite în gospodăriile bazate pe autoadministrare. Ele pot folosi tractoare (pe care Algeria le importă în bună măsură din țările socialiste), îngrășăminte etc. Cu prilejul recentului Congres al Frontului de Eliberare Națională al Algeriei, s-a dat o bună apreciere muncii depuse de comitetele de autoadministrare, în lupta pentru lichidarea rămășițelor trecutului.

Președintele Ben Bella, care a proclamat încă anul trecut reforma agrară, a arătat că în anul 1964 țărăni algerieni vor trebui să mai primească 4—5 milioane hectare pămînt. Aceste milioane de hectare vor deveni pămînturi smulse trecutului. Ele vor deveni adevărate baze de pe care se va porni cu și mai multă putere ofensiva asupra viitorului.

R. ȚIULESCU

Pe o plantație din Mozambic

Nu demult, Salazar, dictatorul Portugaliei, a ținut un discurs în care trimbea că „Portugalia nu are colonii, ci numai „teritorii peste mări”, provincii în care cetățenii se bucură, cică, de un regim civilizat. Cel ce vizitează însă aceste „provincii peste mări” se poate lesne convinge că schimbarea unei denumiri nu aduce nici o îmbunătățire în soarta băștinașilor.

Ziarul egiptean „*Al Gumhuria*”, de pildă, relatează că pe marea plantație „*Palmira*” din centrul Mozambicului — proprietate a Băncii Naționale a Portugaliei — robesc mii de africani recrutați cu arcanul din diverse provincii, în condiții de sclavie, supravegheați de vătafi înarmați. Ei nu au nici un contract de muncă și sînt supuși arbitrarilor. „Locuințele” lor sînt de-a dreptul sub cerul liber, iar mîncarea nu constă, zi de zi, decît dintr-o fiertură de fasole și cartofi.

În baza contractului încheiat în 1928 de Portugalia cu patronii din Africa de sud, Rhodezia de sud și Katinga, în fiecare an 70 000—80 000 de mozambicani sînt exportăți la minele

din aceste țări. Pentru fiecare muncitor din Mozambic vistieria portugheză primește 2 lire sterline. Truditorii nu primesc decît o hrană mizeră și cîte o bucată de pînză pentru îmbrăcat; în mod obișnuit, unul din cinci nu se mai întoarce acasă. (Din declarația făcută la O.N.U. de Angie Brooks, reprezentanta Liberiei).

În majoritatea lor, acești sclavi moderni sînt întii „domesticii” printr-o cură pe plantația „*Palmira*” și în alte locuri asemănătoare. Acolo sînt permanent supuși muncii forțate și slinciilor, pînă cînd „semnează” contractul. Sute dintre ei mor în „coloniile de adaptare” — cum sînt denumite aceste lagăre — încă din primele săptămîni.

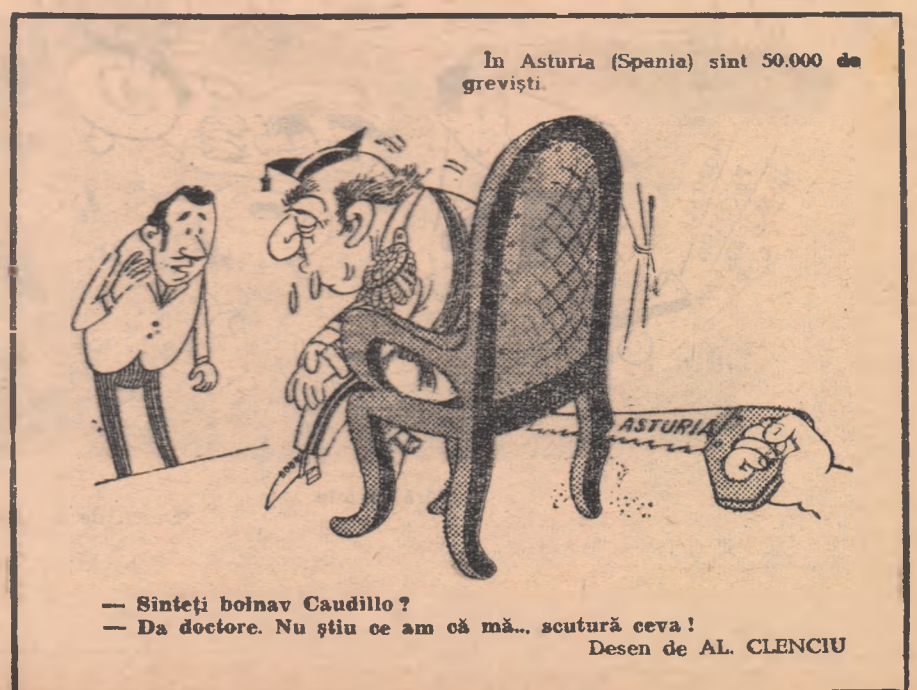
Ziaristul negru Abdulaye Christophe, care a trăit peste 60 de zile în rîndul sclavilor de pe plantația „*Palmira*” și a făcut apoi parte din convoaiele celor selecționați pentru plecarea la minele din Transvaal (Africa de sud) relatează că numai experiența personală îl face să povestească ororile văzute, întrucît altfel ele par de necrezut. El povestește cum, zile și săptămîni în

șir, pe jos, prin junglă, escortați de vătafi călări și cîini, convoaiele ajung la capătul drumului complet epuizate și infometate, după ce zeci de tovarăși au pierit pe parcurs. Cei care încearcă să evadeze sînt sortiți unor pedepse crîncene.

...Totuși numeroși africani izbutesc să fugă, mai ales în timpul popasurilor de noapte, sau eînd unități ale armatei de eliberare națională atacă

patrulele. În acest mod a evadat și Abdulaye Christophe oprindu-se, cu acest prilej, și într-o tabără a partizanilor din Mozambic. De acolo s-a întors în Ghana, unde a început să scrie cartea „Trei luni printre baionetele colonialiste” — care demască stările de lucruri din „provinciile portugheze de peste mări”.

A. T. RĂZVAN

În Asturia (Spania) sînt 50.000 de greviști.

— Sinteți boinov Caudillo?
— Da doctore. Nu știu ce am că mă... scutură ceva!
Desen de AL. CLENCIU

Satiră și umor

MODA

Cind nea Matei, președintele colectivei, e supărat, se-nchide în el ca un melc și pină se liniștește stă cu capul proptit în pumnii mari cît niște cantalupi. Îi vîd părul alb, fruntea plină de crețuri, și-mi dau seama că anii nu l-au cruțat nici pe el. Ca să-i abat gîndurile, am început să-i îndrug verzi și uscate.

— Să vezi ce mi s-a întimplat mai deunăzi, nea Matei. Tocmai luasem o carte de socoteli de-a lui fii-miu, să mă-nțerez cu niște probleme, că, deh, sînt socotitor și nu mi strică. Nevastă-mea se-nvirtea pe lingă plita aragazului și avea chef de vorbă, o simțeam eu. Zise deodată: „Al auzit că nu se mai poartă jupon?”

Eu tocmai făceam o scădere, aveam una de ținut, și-am mormăit: „Nu zău? Păi să-și pună omul tablă sau fișă, dacă nu se mai poartă cartoul cu gudron”. (Eu așa înțelesesem: gudron, nu jupon, despre care, drept să fiu, nici nu știam ce e).

Ea era dusă să deschidă aparatul de radio, poate nu m-a auzit, că era cu gîndul la emisiunea de teatru la microfon. Cînd se întoarse, îmi spusese iarăși că tocmai avea de gînd să-și cumpere jupon, dar

dacă nu se mai poartă, ce să facă? Să ajungă de pomină că nu-i la modă?

„Păi atunci nu mai lua, să nu fii brezaie, i-am spus. Cumpără-ți de-o rochie din aia de stofă... Sînt banii tăi din depășirea de producție de la grădină. S-o porți sănătoasă” i-am mai zis ca să încheiem discuția și am luat de la cap scăderea, că înmulțisem.

„Aș cumpăra mai bine un material cu fir metalic de ăla care lucrează ca licuricii” începuse ea din nou. Văzînd eu că nu scap cu una cu două, îi zisei: „Păi, Joița, tu îți faci patrafir sau rochie?” De mirare, am făcut o adunare în loc de scădere, la care ea a adăugat că acum așa se poartă, țesături cu fir metalic... lamé. „Ei, zic eu, dacă-i pe bază de lame, e altă socoteală, asta știi că te ține, ba poți s-o ascuți din nou. Numai să nu ruginască”.

Dar ce să vezi, iar o luasem prin porumb, că eu la d-al de astea nu mă pricep. Ba a ris de mine și aia mică, de-o am în clasa întâi. „Dacă-i așa, le-am spus, eu mă duc în casă a mare, că aici nu poate omul să-și ridice nivelul de socotitor”.

„Bine, zise nevasta, da' spune-mi o dată, că ești capul familiei, ce să fac, că parcă tot așa lua un jupon, să nu zice că n-am avut și eu!”

N-am mai stat pe gînduri, că mă grăbeam: „Ia-ți măi nevastă, că n-om să-răci noi dintr-un jupon, și dacă nu ți-o mai plăcea, îi faci la asta mică un pardesiu de școală”.

Ce ris și ce hărmălaie a fost la mine în casă, nea Matei, că n-au mai ascultat nici piesa de la radio, deși era tot o comedie...

Îmi trag răsufierea o clipă și cînd mă uit, nea Matei zîmbea.

„Și acuma ce faceți bre, la ce v-ați hotărît? Că uite, trece primăvara”. Nea Matei are din nou ochii limpezi, versuți, jucăuși, ca la brotăcei.

„Păi ce, e așa ușor să te hotărâști? Acuma, nevastă-mea zice că nu știe dacă să-și ia niște tergal de foi și talor sau un fiș-fiș din ăla de și-au luat aproape toate de la grădină. Dumneata ce spui?”

Nea Matei a ținut de pe scaun ca un flăcăiandru, și-a luat șapca și-a zis că el se duce la o tarla unde se încheie prașila întâia. Cît privește treburile de familie, el nu se amestecă, dar dacă e să-mi facă o recomandare, oel mai bine ar fi ca Joița să-și cumpere și tergal și fiș-fiș, ca să nu mai fie discuție.

Și nea Matei a avut dreptate. Ce să spun, la toate se pricepe.

LUCIAN CURSARU

Sonetul „Cosinzenei”

Stă acasă, în mătase
Cosinzeana ochi de rouă.
Se trezește pe la nouă
Și se culcă pe la șase.

Pe obraz își dă cu ouă
Și pe miini unsoruri grase.
Mama la prașit s-o lase?
Doamne! S-ar putea s-o plouă!

Frumusețea să și-o piardă,
Soarele cumva s-o ardă,
Pină vine-un Făt-Frumos?

Dar cit vezi în sus și-n jos
Feți-Frumoși nu-s acasă,
Sînt la prașilă și coasă!

RUSALIN MUREȘANU

Cronică rimată

Intercalat

Intr-o bună dimineață
De pe țarina prașită,
Mi-a ieșit voioasă-n față
O pereche potrivită:

El, flăcău voinic cît șase
Și pornit pe mindre fapte,
Cu mustața de mătase
Peste dinții ca de lapte...

Ea, firește, mai gîngășă,
Mică și descurcăreață,
Cu o fire cam poznașă
Mai de toate se agață...

El, mai drept ca bradul crește,
Iar cînd vîntul pleacă-n tură,
Se aude cum foșnește
Înfoiata lui făptură...

Ea, cocheta, feminină,
Lunghi cercei pe la ureche
Zi și noapte își anină —
Nu o singură pereche...

I-a pețit în cîmp brigada
Și de-atunci li-i viața plină!
Au ca zestre cu grămada —
Pentru vite: proteină...

Și cum cresc ei amîndoi
Li-i stăpină bună voia:
Că PORUMBU-l mai de soi
Cînd îi este soață... SOIA!

ȘTEFAN TITA

Unii îngrijitori de animale din G.A.C.-url nu-și fac datoria cum se cuvine.

— Cred că arăt bine și puteți să-mi faceți și mie o poză pentru ziar! —

Desen de NIC. NICOLAESCU

UNDE DUCE „BEȚIA VITEZEI”...

Fără cuvinte

Desen de F. GRONSKY

IN PATRU RINDURI

Colectivistul Ioan Gh.
Soare din comuna Vidra-
Giurgiu, n-a făcut pe
1964 nici o zi-muncă.

Unei birfitoare

Graficul (fără ocheanie!)
L-am scrutat pe îndelete
Și-am descoperit, Ioane,
Că în Soare, se văd... pete!

Viespile, voi știți că toate
Poartă acul lor la spate.
La vecina mea se schimbă:
Ea îl poartă-n viri de limbă.

N. CULCEA

ELENA POPESCU